

Сборник съдебна практика

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
Г-ЖА J. КОКОТТ
представено на 17 януари 2013 година¹

Дело C-583/11 P

**Inuit Tapiriit Kanatami и др.
срещу
Европейски парламент
и**

Съвет на Европейския съюз

„Обжалване — Регламент (ЕО) № 1007/2009 — Търговия с тюленови продукти — Забрана за пускане на пазара в Европейския съюз — Изключение в полза на инуитските общности — Право на обжалване на физическите и юридическите лица съгласно член 263, четвърта алинея ДФЕС — Понятието „подзаконов акт“ и разграничение от понятието „законодателен акт“ — Липса на пряко и лично засягане“

I – Въведение

1. Възможностите за правна защита на частноправните субекти срещу актове на Съюза с общо приложение са отдавна сред най-оспорваните въпроси в правото на Европейския съюз. Като се започне от Решение по дело Plaumann², в постоянната си практика по член 173 от Договора за Е(И)О, а по-късно по член 230 от Договора за ЕО, Съдът възприема сравнително тясно разбиране за правото на пряко обжалване на физическите и юридическите лица. Въпреки редица критики до съвсем скоро Съдът се придържа към тази практика и я потвърждава по-специално в двете решения по дело Unión de Pequeños Agricultores³ и по дело Jégo-Quéré⁴.

2. Не на последно място, като реакция спрямо тази съдебна практика в Договора от Лисабон, в сила от 1 декември 2009 г., е приета нова уредба на правото на обжалване на частноправните субекти. Оттогава член 263, четвърта алинея ДФЕС предоставя възможност на всяко физическо или юридическо лице „да заведе иск [...] срещу подзаконови актове, които го засягат пряко и които не включват мерки за изпълнение“.

¹ — Език на оригиналния текст: немски.

² — Решение от 15 юли 1963 г. по дело Plaumann/Комисия (25/62, Recueil, стр. 213).

³ — Решение от 25 юли 2002 г. по дело Unión de Pequeños Agricultores/Съвет (C-50/00 P, Recueil, стр. I-6677).

⁴ — Решение от 1 април 2004 г. по дело Комисия/Jégo-Quéré (C-263/02 P, Recueil, стр. I-3425).

3. Всъщност и до днес разгорещено се спори в каква степен с новата разпоредба се разширява правото на обжалване на частноправните субекти. В настоящото производство по обжалване Съдът е сезиран да реши именно този спорен въпрос, и по-специално да се произнесе относно тълкуването на понятието „подзаконов акт“⁵. Във връзка с това преди всичко трябва да се изясни дали към категорията на подзаконовите актове могат да спадат и законодателни актове на Европейския съюз.

4. Настоящият правен спор възниква във връзка с Регламент (ЕО) № 1007/2009 относно търговията с тюленови продукти, приет съвместно от Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз на 16 септември 2009 година⁶. Този регламент въвежда забрана за пускане на тюленови продукти на вътрешния европейски пазар, срещу която Inuit Tapiriit Kanatami, като представител на интересите на канадските инуити⁷ и на редица други участници, предимно производители или търговци на тюленови продукти, търси правна защита пред съдилищата на Съюза.

5. В първоинстанционното производство жалбата на Inuit Tapiriit Kanatami и останалите жалбоподатели не постига търсения успех. С Определение от 6 септември 2011 г.⁸ (наричано по-нататък също „обжалваното определение“) Общият съд отхвърля жалбата за отмяна като недопустима. Той се мотивира не на последно място с това, че Регламент № 1007/2009 е законодателен акт, който не може да се разглежда като подзаконов акт по смисъла на член 263, четвърта алинея ДФЕС. С настоящата жалба Inuit Tapiriit Kanatami и останалите жалбоподатели (наричани по-нататък също и „жалбоподателите“), с изключение на един от тях⁹, обжалват това определение.

II – Нормите на правото на Съюза относно пускането на пазара на тюленови продукти

6. Нормите на правото на Съюза относно пускането на тюленови продукти на вътрешния европейски пазар се съдържат отчасти в приетия от Парламента и от Съвета през 2009 г. Основен регламент (Регламент № 1007/2009), отчасти в Регламента за изпълнение, приет от Комисията през 2010 г. (Регламент № 737/2010). В настоящия случай се спори само относно обстоятелството дали Inuit Tapiriit Kanatami и останалите жалбоподатели имат право да обжалват Основния регламент, докато срещу Регламента за изпълнение тези страни са подали отделна жалба, производството по която е все още висящо пред Общия съд¹⁰.

A– Основният регламент (Регламент № 1007/2009)

7. Предметът на Регламент № 1007/2009 е определен в член 1 от него, както следва:

„Настоящият регламент установява хармонизирани правила относно пускането на пазара на тюленови продукти“.

5 — Скоро, във връзка с дело C-274/12 P (Telefónica/Комисия), Съдът предстои да се произнесе по понятието „мерки за изпълнение“, което също се съдържа в член 263, четвърта алинея ДФЕС.

6 — Регламент (ЕО) № 1007/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 година относно търговията с тюленови продукти (ОВ L 286, стр. 36).

7 — Инуитите са коренна етническа общност, която живее основно в арктическите и субарктическите територии в централната и североизточната част на Канада, в Аляска, в Гренландия и в части от Русия. Използваното понякога в разговорния език понятие „ескимос(и)“ включва освен инуитите и други арктически етнически общности.

8 — Определение на Общия съд от 6 септември 2011 г. по дело Inuit Tapiriit Kanatami и др./Парламент и Съвет (T-18/10, Сборник, стр. II-5599).

9 — Г-н Efstathios Andreas Agathos е сред жалбоподателите в първоинстанционното производство, но не се е присъединил към настоящата жалба.

10 — Дело Inuit Tapiriit Kanatami и др./Комисия (T-526/10), все още висящо пред Общия съд.

8. Съгласно член 3 от Регламент № 1007/2009 ваят следните „Условия за пускане на пазара“ на тюленови продукти:

„1. Пускането на пазара на тюленови продукти се разрешава само ако тюленовите продукти са получени от лов, традиционно осъществяван от инуити или други коренни общности, и допринасят за тяхното препитание. Тези условия се прилагат в момента на вноса или на мястото на внос на вносни продукти.

2. Чрез дерогация от параграф 1:

- a) разрешава се също така вносът на тюленови продукти, който е епизодичен и се състои само от стоки за лична употреба на пътници и техните семейства. Естеството и количеството на тези стоки не може да са такива, че да създават предположение за вноса им с търговска цел;
- б) пускането на пазара се разрешава също така за тюленови продукти, които са получени от странични продукти от лов, регулиран съгласно националното законодателство и извършван единствено с цел устойчиво управление на морските ресурси. Такова пускане на пазара се разрешава единствено с нестопанска цел. Естеството и количеството на тези продукти не може да са такива, че да създават предположение за пускането им на пазара с търговска цел.

Прилагането на настоящия параграф не следва да препятства постигането на целта на настоящия регламент.

3. Комисията, в съответствие с процедурата по управление [...] издава технически насоки с примерен списък на кодовете на Комбинираната номенклатура, които може да обхващат тюленовите продукти, предмет на настоящия член.

4. Без да се засяга параграф 3, мерките за прилагане на настоящия член, предназначени да изменят несъществени елементи от настоящия регламент чрез допълването му, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол [...].“

9. В член 3, точка 4 от Регламент № 1007/2009 освен това се съдържа следното определение на понятието „инуит“:

„инуити“ са представителите на коренното население в инуитските територии, а именно тези арктически и субарктически територии, в които понастоящем или традиционно инуитите имат коренни права и интереси, признати са от инуитите за техни сънародници, и включват представители на Inupiat, Yupik (Аляска), Inuit, Inuvialuit (Канада), Kalaallit (Гренландия) и Yupik (Русия)“.

Б– Регламентът за изпълнение (Регламент № 737/2010)

10. Въз основа на член 3, параграф 4 от Регламент № 1007/2009 на 10 август 2010 г. Комисията приема подробни правила за прилагането на режима за търговия с тюленови продукти във формата на Регламент (ЕС) № 737/2010¹¹ (наричан по-нататък също „Регламентът за изпълнение“).

11 — Регламент (ЕС) № 737/2010 на Комисията от 10 август 2010 година за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 1007/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно търговията с тюленови продукти (ОВ L 216, стр. 1).

11. Член 1 от Регламент (ЕО) № 737/2010 предвижда:

„Настоящият регламент определя подробни правила за пускането на пазара на тюленови продукти съгласно член 3 от Регламент (ЕО) № 1007/2009“.

12. В член 3 от Регламент № 737/2010 е определено какви условия трябва да са изпълнени, за да могат тюленови продукти, получени от лов на инуитски или други коренни общности, да бъдат пуснати на пазара.

13. Член 4 от Регламент № 737/2010 определя при какви условия тюленови продукти за лична употреба могат да бъдат внасяни от пътници или техните семейства.

14. Накрая в член 5 от Регламент № 737/2010 е уредено при какви условия тюленови продукти, получени от управление на морски ресурси, могат да бъдат пуснати на пазара.

III – Производство пред Съда

15. На 21 ноември 2011 г. Inuit Tapiriit Kanatami и останалите жалбоподатели подават писмената жалба в настоящото производство. Те искат от Съда:

- да отмени обжалваното определение на Общия съд и да обяви за допустима жалбата за отмяна, ако прецени, че са налице всички обстоятелства, необходими, за да се произнесе по допустимостта на жалбата за отмяна на оспорвания регламент,
- при условията на евентуалност, да отмени обжалваното определение и да върне делото за ново разглеждане на Общия съд,
- да осъди Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз да заплатят съдебните разноски на жалбоподателите, както и
- да осъди Европейската комисия и Кралство Нидерландия да понесат направените от тях съдебни разноски.

16. Парламентът иска:

- жалбата да бъде отхвърлена,
- жалбоподателите да бъдат осъдени да заплатят съдебните разноски.

17. Съветът иска

- жалбата да бъде отхвърлена,
- жалбоподателите да бъдат осъдени да заплатят солидарно съдебните разноски.

18. Комисията, която още в първоинстанционното производство встъпва по делото в подкрепа на исканията на Парламента и на Съвета, моли Съда да отхвърли жалбата и да осъди жалбоподателите да заплатят съдебните разноски.

19. Кралство Нидерландия обаче, което в първоинстанционното производство също встъпва по делото в подкрепа на исканията на Парламента и на Съвета, не участва в производството пред Съда.

20. На Съда са представени писмени становища по жалбата, а на 20 ноември 2012 г. се провежда съдебно заседание.

IV – Анализ

21. Тълкуването и прилагането на възможността за обжалване от страна на физическите и юридическите лица съгласно член 263, четвърта алинея ДФЕС е от основополагащо значение за осъществяването на ефективна съдебна защита. То обаче има и значително отражение върху разграничението на компетентността и задачите между съдилищата на Съюза и националните юрисдикции. Най-общо не бива да се подценява значението на това тълкуване за цялата система за правна защита, установена в Европейските договори.

22. Всички страни в настоящото производство по обжалване се съгласяват с обстоятелството, че с член 263, четвърта алинея ДФЕС се разширява обхватът на правото на обжалване на физическите и юридическите лица. Страните обаче спорят усилено в каква степен е станало това. В съответствие с това вижданията на страните относно правилното разбиране на член 263, четвърта алинея ДФЕС се различават значително.

23. Докато трите участващи в производството институции на Съюза — Парламент, Съвет и Комисия — единодушно и до голяма степен с еднакви доводи защитават обжалваното определение, жалбоподателите заемат диаметрално противоположна позиция; те са на мнение, че Общият съд тълкува твърде стеснително член 263, четвърта алинея ДФЕС, с което пренебрегва изискванията за ефективна съдебна защита.

24. По-конкретно жалбоподателите атакуват определението на Общия съд, като посочват три основания в жалбата: първото извеждат от разпоредбата на член 263, четвърта алинея ДФЕС сама по себе си (вж. във връзка с това раздел А по-нататък), докато второто извеждат от основното право на ефективни правни средства за защита (вж. във връзка с това раздел Б по-нататък), а с третото основание разглеждат въпроса дали Общият съд в първоинстанционното производство е разбрал правилно доводите на жалбоподателите (вж. във връзка с това раздел В по-нататък).

А– По първото основание на жалбата

25. Първото основание на жалбата заема централно място в настоящия спор. В рамките на това основание страните по делото спорят относно правилното тълкуване и прилагане на член 263, четвърта алинея ДФЕС, чиято понастоящем действаща редакция се основава на Договора от Лисабон и гласи:

„Всяко физическо или юридическо лице може да заведе иск, съгласно условията, предвидени в първа и втора алинея, срещу решенията, които са адресирани до него или които го засягат пряко и лично, както и срещу подзаконови актове, които го засягат пряко и които не включват мерки за изпълнение“.

1. Понятието „подзаконов акт“ (първа част от първото основание на жалбата)

26. С първата част от първото основание на жалбата, която е насочена срещу точки 38—56 от обжалваното определение, жалбоподателите упрекуват Общия съд, че тълкува и прилага погрешно понятието „подзаконов акт“ в третата хипотеза по член 263, четвърта алинея ДФЕС.

27. Основното оплакване на Inuit Tapiriit Kanatami и на останалите жалбоподатели е, че в определението си Общият съд не разглежда *законодателните актове* по смисъла на член 289, параграф 3 ДФЕС¹², към които причислява и спорния Регламент № 1007/2009, като *подзаконов актове*. Критикуваното от жалбоподателите правно становище е формулирано в точка 56 от обжалваното определение, където Общият съд посочва,

„че понятието „подзаконов акт“ по смисъла на член 263, четвърта алинея ДФЕС трябва да се приема като обхващащо всеки акт с общо приложение, с изключение на законодателните актове. Вследствие на това законодателен акт може да бъде предмет на жалба за отмяна от физическо или юридическо лице единствено ако той засяга това лице пряко и лично“.

Според жалбоподателите по този начин се ограничават прекомерно възможностите за обжалване на частноправните субекти. Жалбоподателите смятат, че разграничението между законодателни и незаконодателни актове е прекалено формално. За разлика от това участващите в производството институции на Съюза — Парламентът, Съветът и Комисията, считат, че разрешението на Общия съд е правилно, и категорично го защитават.

28. Тълкуването на новата, трета хипотеза по член 263, четвърта алинея ДФЕС се обсъжда също и в правната доктрина, като се застъпват крайно противоположни мнения. Струва ми се, че привържениците на включването на законодателните актове в категорията на подзаконовите актове са точно толкова, колкото са и неговите противници¹³.

29. Както ще поясня по-нататък, Общият съд е тълкувал правилно понятието „подзаконов акт“ (вж. във връзка с това непосредствено по-долу подточка а), докато посочените от жалбоподателите насрещни аргументи не са убедителни (вж. във връзка с това по-долу подточка б).

а) По тълкуването от Общия съд на понятието „подзаконов акт“

30. Понятието „подзаконов акт“ не е дефинирано никъде в Договорите. Несъмнено, както Общият съд с основание изтъква, винаги става дума за актове на Съюза с общо приложение¹⁴. Това обаче не означава непременно, че *всички* актове на Съюза с общо приложение същевременно са и подзаконов актове.

31. По-специално би било прибързано да се приеме, че всички регламенти същевременно са и подзаконов актове, независимо дали става дума за законодателни актове или не. Действително не може да се отрече, че в някои от езиковите версии на Договорите съществува определено сходство между понятието „регламент“ по смисъла на член 288, втора алинея ДФЕС и понятието

12 — Член 289, параграф 3 ДФЕС определя законодателните актове като „правни актове, приети по законодателна процедура“.

13 — Относно различните виждания вж. напр. Dougan, M. The Treaty of Lisbon 2007: Winning minds, not hearts. — Common Market Law Review 45, 2008, p. 617—703 (p. 677 sq.); Lenaerts, K. Le traité de Lisbonne et la protection juridictionnelle des particuliers en droit de l'Union. — Cahiers de droit européen 2009, 711—745 (p. 725 sq.); Görlitz, N./Kubicki, P. Rechtsakte mit schwierigem Charakter. — Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht, 2011, 248—254 (p. 250 sq.); Herrmann, C. Individualrechtsschutz gegen Rechtsakte der EU ‚mit Verordnungscharakter‘ nach dem Vertrag von Lissabon. — Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht, 2011, 1352—1357 (p. 1354 sq.); Mazák, J. Locus standi v konaní o neplatnost: Od Plaumannovho testu k regulačným aktom. Právník 150, 2011, 219—231 (p. 223); Schwarze, J. Rechtsschutz Privater gegen Rechtsakte mit Verordnungscharakter gemäß Art. 263 Abs. 4 Var. 3 AEUV. — In: Müller-Graff, P.-C./Schmahl, S./Skouris, V. (Hrsg.). Europäisches Recht zwischen Bewahrung und Wandel — Festschrift für Dieter H. Scheuing. Baden-Baden, 2011, 190—207 (p. 199 sq.); Everling, U. Klagerecht Privater gegen Rechtsakte der EU mit allgemeiner Geltung. — Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht, 2012, 376—380 (p. 378 sq.); Wathelet, M./Wildemeersch, J. Recours en annulation: une première interprétation restrictive du droit d'action élargi des particuliers? — Journal de droit européen, 2012, 75—79 (p. 79).

14 — Точка 56 от обжалваното определение; вж. в допълнение точки 42, 43 и 45 от това определение.

„подзаконов акт“, както то се използва в член 263, четвърта алинея ДФЕС¹⁵. Ако обаче поставим знак на равенство между понятията „регламент“ и „подзаконов акт“ въз основа на лингвистичната им близост в някои от езиците, на които е съставен ДФЕС, това би означавало да пренебрегнем факта, че Европейските договори са с еднакво правнообвързващо действие понастоящем на 23 различни езика (член 55, параграф 1 ДЕС и член 358 ДФЕС). В много от официалните езици на Съюза не може да става дума за етимологическо родство между понятията „регламент“ и „подзаконов акт“¹⁶.

32. Поради тази причина следва да се приеме, че определението „подзаконов акт“ представлява понятие от правото на Съюза *suī generis*, при чието тълкуване трябва да се вземат предвид целите на въпросната разпоредба от договора в същата степен, както и контекстът, в който е поставена¹⁷, а и процесът по нейното изготвяне и приемане. Вярно е, че процесът по изготвяне и приемане на конкретна разпоредба досега не е имал роля при тълкуването на първичното право, тъй като не са били на разположение голяма част от „*travaux préparatoires*“ за учредителните договори. Практиката да се свикват конвенти за подготовката на промени в Договорите, както и практиката да се публикуват мандатите на междуправителствените конференции, коренно променя тази област. Повишената прозрачност на работата, предшестваща промени в Договорите, разкрива нови възможности за тълкуване на Договорите, които не бива да остават неизползвани като допълнителна помощ при тълкуването, когато, както в случая, значението на дадена разпоредба остава неясно, включително когато се вземат предвид нейният текст, нормативният ѝ контекст и преследваните с нея цели¹⁸.

33. С новата редакция на предходния член 230, четвърта алинея ЕО, съдържаща се в действащия понастоящем член 263, четвърта алинея ДФЕС, без съмнение се цели да се засили правната защита на частноправните субекти чрез разширяване на възможностите на физическите и юридическите лица да обжалват актовете на Съюза с общо приложение¹⁹. Сама по себе си тази цел подкрепя едно по-широко тълкуване на понятието „подзаконов акт“²⁰.

34. Трябва обаче да се има предвид, че авторите на Договора от Лисабон са постигнали целта за засилване на правната защита на частноправните субекти не само чрез разширяване на възможностите за обжалване на физическите и юридическите лица съгласно третата хипотеза по член 263, четвърта алинея ДФЕС, но наред с това са имали за цел чрез член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС също и да укрепят правната закрила на частноправните субекти пред националните юрисдикции в областите, обхванати от правото на Съюза.

15 — Това се отнася по-специално за формулировката на член 263, четвърта алинея ДФЕС на немски („Verordnung“ и „Rechtsakt mit Verordnungscharakter“), на английски („regulation“ и „regulatory act“), на френски („règlement“ и „acte réglementaire“), на гръцки („κανονισμός“ и „κανονιστική πράξη“), на ирландски („rialachán“ и „gníomh rialúcháin“), на италиански („regolamento“ и „atto regolamentare“), на латвийски („regula“ и „reglamentējošs akts“), на литовски („reglamentas“ и „reglamentuojančio pobūdžio teisės aktas“), на малтийски („regolament“ и „att regolatorju“), на португалски („regulamento“ и „ato regulamentar“, съответно според стария правопис — „acto regulamentar“), на испански („reglamento“ и „acto reglamentario“) и на унгарски език („rendelet“ и „rendeleti jellegű jogi aktus“).

16 — Такъв например е случаят с изразите, които се използват във формулировката на член 263, четвърта алинея ДФЕС, съответно за понятията „регламент“ и „подзаконов акт“ на български („регламент“ и „подзаконов акт“), на датски („forordning“ и „regelfastsættende retsakt“), на естонски („määrus“ и „üldkohaldatav akt“), на фински („asetus“ и „säätelytoimi“), на нидерландски („verordening“ и „regelgevingshandeling“), на полски („rozporządzenie“ и „akt regulacyjny“), на румънски („regulament“ и „act normativ“), на словашки („nariadenie“ и „regulačný akt“), на словенски („uredba“ и „predpis“), на шведски („förordning“ и „regleringsakt“) и на чешки език („nařízení“ и „akt s obecnou působností“).

17 — Постоянна съдебна практика; вж. напр. Решение от 6 октомври 1982 г. по дело CILFIT и др. (283/81, Recueil, стр. 3415, точки 18—20).

18 — До същия извод стига Съдът в Решение от 27 ноември 2012 г. по дело Pringle (C-370/12, точка 135) по отношение на материалите в основата на изготвянето на Договора от Мастрихт.

19 — Това приема и Общият съд в Решение от 25 октомври 2011 г. по дело Microban International и др./Комисия (T-262/10, Сборник, стр. II-7697, точка 32).

20 — Въпросът в каква степен по-специално уреденото в правото на Съюза основно право на ефективна съдебна защита налага разширено тълкуване на понятието „подзаконов акт“, е предмет на втората част от второто основание на жалбата и ще бъде разгледано по-подробно в този контекст (вж. по-нататък точки 105—124 от настоящото заключение).

35. От паралелното действие на член 263, четвърта алинея ДФЕС и член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС може за се заключи, че възможностите за правна защита на частноправните субекти срещу актове на Съюза с общо приложение не се състоят непременно при всички обстоятелства във възможността за пряко обжалване пред съдилищата на Съюза.

36. Освен това от взаимодействието между различните алинеи на член 263 ДФЕС произтича обстоятелството, че специално по отношение на условията за допустимост на жалбата за отмяна съществуват различия в зависимост от това дали подобна жалба е насочена срещу *законодателен акт* или срещу *подзаконов акт*. Докато в първа алинея се визират „законодателни актове“, в релевантната в настоящия случай четвърта алинея става дума за „подзаконови актове“. Не може да се приеме, че тези различия във формулировките са случайни. Всъщност те доказват, че различните категории жалбоподатели по член 263 ДФЕС поначало разполагат с различни по своя обхват възможности за пряко обжалване.

37. Докато привилегированите жалбоподатели по член 263, втора алинея ДФЕС и отчасти привилегированите жалбоподатели по член 263, трета алинея ДФЕС могат да обжалват всички посочени в първата алинея видове актове на Съюза, в това число и законодателни актове, то възможността на физическите и юридическите лица за пряко обжалване по член 263, четвърта алинея ДФЕС поначало е ограничена до определени видове актове на Съюза. С третата хипотеза по член 263, четвърта алинея ДФЕС на тези лица се предоставя улеснена възможност за обжалване на подзаконови актове, но не и на законодателни актове. Както Общият съд основателно изтъква, и занапред частноправните субекти могат пряко да обжалват законодателни актове само по изключение въз основата на втората хипотеза по член 263, четвърта алинея ДФЕС, и то единствено доколкото тези актове засягат съответния жалбоподател пряко и лично²¹.

38. Липсата на улеснена възможност за частноправни субекти да обжалват пряко законодателни актове може да се обясни с особено високата демократична легитимация на парламентарното законодателство. Ето защо разликата между законодателни и незаконодателни актове не може да бъде считана за чисто формална с оглед на правната защита; напротив, тази разлика се основава на определена качествена разлика. В редица национални правни системи частноправните субекти нямат или имат само ограничени възможности да обжалват пряко законите, приети от съответния парламент.

39. Обстоятелството, че и в системата на Европейските договори частноправните субекти и занапред не разполагат с улеснени възможности за обжалване на законодателни актове, се потвърждава, ако вземем предвид процеса по изготвяне и приемане на член 263, четвърта алинея ДФЕС. Първоначално е предвидено тази разпоредба, създадена вследствие на работата на Европейския конвент, да бъде включена като член III-365, четвърта алинея в Договора за създаване на Конституция за Европа²² („Договорът за Конституцията“).

40. В Договора за Конституцията съгласно неговите членове I-33—I-37 е установено ясно разграничение и йерархия между законодателни и незаконодателни актове, а „Европейският регламент“, като „незаконодателен акт с общо приложение“, безусловно следва да се причисли към последната категория (член I-33, параграф 1, четвърта алинея, първо изречение от Договора за Конституцията). Следователно, ако в член III-365, четвърта алинея от Договора за Конституцията се посочва възможността всяко физическо или юридическо лице да обжалва „подзаконови актове“, очевидно се имат предвид единствено *незаконодателните актове*. Това се потвърждава и в материалите от Европейския конвент относно член III-270, параграф 4 от

21 — Точка 56, второ изречение от обжалваното определение.

22 — Подписан на 29 октомври 2004 г. в Рим (ОВ С 310, 2004 г., стр. 1).

Проекта за Договор за Конституция за Европа²³ — разпоредбата, която по-късно намира отражение в член III-365, четвърта алинея от Договора за Конституцията; от тези материали е видно, че формулировката „правен акт [с] общо приложение“ е била обсъждана в Конвента, но в крайна сметка е била отхвърлена и заменена с не толкова широкото понятие „подзаконов акт“, което е трябвало да открий разликата между законодателни и незаконодателни актове²⁴.

41. Обстоятелството, че съдържанието на член III-365, четвърта алинея от Договора за Конституцията е възприето дословно в Договора от Лисабон в редакциите на почти всички официални езици²⁵, води до заключението, че когато в настоящия член 263, четвърта алинея ДФЕС се говори за „подзаконови актове“, не се имат предвид „законодателни актове“. Особено ясно става това от текста на Договора за функционирането на ЕС на редица официални езици, в които „подзаконов акт“ се обозначава с понятия, напомнящи по-малко на нормативни актове, приети от законодателната власт, отколкото на нормативни актове, приети от изпълнителната власт²⁶.

42. Несъмнено в Договора от Лисабон не се провежда систематизиране и йерархизиране на актовете на Съюза, съпоставими с установените в Договора за Конституцията. В системата на Договора за ЕС и на Договора за функционирането на ЕС законодателните актове също могат да имат формата на подзаконови актове по смисъла на член 288, втора алинея ДФЕС. Разликата, която се прави между законодателни и незаконодателни актове понастоящем, в повечето случаи има правно-техническо значение, като например в член 290, параграф 1 ДФЕС и в член 297 ДФЕС.

43. С оглед на тези разлики между Договора за Конституцията и действащите към момента Договори, в съответствие с предложеното от жалбоподателите теоретично би било възможно да се придаде друго значение на понятието „подзаконов акт“ в член 263, четвърта алинея ДФЕС и то да бъде тълкувано по-широко, отколкото това е било предвидено от Европейския конвент и от авторите на Договора за Конституцията, така че дори законодателни актове да могат да бъдат причислявани към подзаконовите актове.

44. Подобно разширително тълкуване на понятието „подзаконов акт“ обаче трудно би могло да се съчетае с мандата на Междуправителствената конференция от 2007 г., която изготвя Договора от Лисабон. Тази междуправителствена конференция има за задачата да изостави концепцията за конституция, залегнала в Договора за Конституцията²⁷, като обаче не поставя

23 — Приета от Европейския конвент на 13 юни 2003 г. и 10 юли 2003 г., връчена на председателя на Европейския съвет на 18 юли 2003 г. в Рим.

24 — Секретариат на Европейския конвент, заключителен доклад на дискуссионния кръг за функционирането на Съда от 25 март 2003 г. (Документ CONV 636/03, точка 22) и Предавателна нота на Президентството на Конвента от 12 май 2003 г. (Документ CONV 734/03, стр. 20).

25 — Разлики има в редакциите на едва пет официални езика, които в текста на член 263, четвърта алинея ДФЕС за понятието „подзаконов акт“ („üldkohaldatav akt“ на естонски, „reglamentuojančio pobūdžio teisės aktas“ на литовски, „regulačný akt“ на словашки, „predpis“ на словенски и „akt s obecnou působností“ на чешки език) използват формулировка, различна от тази, която е възприета в текста на член III-365, четвърта алинея от Договора за Конституцията („õiguse üldakt“ на естонски, „teisės aktas“ на литовски, „podzákonný právní akt“ на словашки, „izvršilni akt“ на словенски и „podzákonný právní akt“ на чешки език).

26 — Това важи по-специално за текста на член 263, четвърта алинея ДФЕС на български („подзаконов акт“), на немски („Rechtsakt mit Verordnungscharakter“), на английски („regulatory act“), на френски („acte réglementaire“), на гръцки („κανονιστική πράξη“), на ирландски („gníomh rialúcháin“), на италиански („atto regolamentare“), на португалски („ato regulamentar“, съответно според стария правопис — „acto regulamentar“), на словашки („regulačný akt“), на испански („acto reglamentario“) и на унгарски („rendeleti jellegű jogi aktus“), а вероятно и в тази на латвийски („reglamentējošs akts“) и литовски език („reglamentuojančio pobūdžio teisės aktas“). По-нееднозначна обаче изглежда формулировката на датски („regelfastsættende retsakt“), на естонски („üldkohaldatav akt“), на фински („säätelytoimi“), на малтийски („att regolatorju“), на нидерландски („regelgevingshandeling“), на полски („akt regulacyjny“), на румънски („act normativ“), на шведски („regleringsakt“), на словенски („predpis“) и на чешки език („akt s obecnou působností“).

27 — Вж. Мандат на междуправителствената конференция 2007 г., изготвен въз основа на заключенията на Европейския съвет от 21 и 22 юни 2007 г. и публикуван в документ № 11218/07 на Съвета от 26 юни 2007 г. В точка 1 от този мандат се казва: „Отпада конституционната идея, [...]“.

под въпрос постигнатото с подписването на Договора за Конституцията²⁸. Следователно „крайният продукт“ от междуправителствената конференция е трябвало да съответства по съдържанието си във възможно най-голяма степен на неуспешния Договор за Конституцията и да отстъпи от него само в някои особено знакови точки²⁹.

45. За целите на настоящото производство трябва специално да се подчертае, че съгласно Мандата на междуправителствената конференция от 2007 г. е трябвало да се „запази разграничението между законодателн[и] и незаконодателн[и] актове] и *последниците от това*“³⁰.

46. Поради тази причина е, изключително слабо вероятно, а и липсват каквито и да са конкретни индикации, че специално с член 263, четвърта алинея ДФЕС Междуправителствената конференция е възнамерявала да надхвърли предвиденото в Договора за Конституцията. Освен това би следвало да се очаква, че авторите на Договора от Лисабон биха открили в текста на всички езикови редакции на член 263, четвърта алинея ДФЕС евентуалното разширение на предоставените на частноправните субекти възможности за обжалване в сравнение с член III-365, четвърта алинея от Договора за Конституцията³¹, например чрез обсъжданото от Европейския конвент, но в крайна сметка отхвърлено от него понятие „акт с общо приложение“³². Това важи с още по-голяма сила, поради факта че последната формулировка се използва на редица други места в ДФЕС (вж. член 277 ДФЕС, член 288, втора алинея, първо изречение ДФЕС и член 290, параграф 1 ДФЕС).

47. Следователно Общият съд като цяло напълно правилно тълкува понятието „подзаконов акт“ в смисъл, че то обхваща всички актове на Съюза с общо приложение с изключение на законодателните актове.

б) По изложените от жалбоподателите насрещни доводи

48. За разлика от становището на жалбоподателите, тълкуването и прилагането на третата хипотеза по член 263, четвърта алинея ДФЕС от страна на Общия съд в настоящия случай съвсем не обезсмисля правото на физическите и юридическите лица да обжалват подзаконовите актове, като по този начин да се отнема новия, въведен с Договора от Лисабон *raison d'être*. Напротив, в самата аргументация на жалбоподателите се съдържат сериозни пропуски, почиващи, от една страна, на погрешен прочит на обжалваното определение, а от друга, на принципно неразбиране на предвидените в Договорите актове и процедури.

– Не всички регламенти, директиви и решения са законодателни актове

49. На първо място, жалбоподателите считат, че от предпочетеното от Общия съд тълкуване на член 263, четвърта алинея ДФЕС следва, че понятието „подзаконов акт“ обхваща само препоръките и становищата по смисъла на член 288, пета алинея, които така или иначе не подлежат на обжалване, тъй като приетите от Парламента и Съвета регламенти, директиви и решения без изключение са законодателни актове.

28 — Вж. отново Мандат на междуправителствената конференция 2007 г., в който се подчертава, че нововъведенията от Междуправителствената конференция от 2004 г. (с предмет Договора за Конституцията) трябва да бъдат включени в съществуващите Договори (точки 1 и 4 от Мандата); в уводната алинея преди точка 1 от Мандата се подчертава по-нататък, че този мандат „задава изключителната основа и рамка за работата на МПК“.

29 — Точка 3 от Мандата на Междуправителствената конференция 2007 г.

30 — Точка 19, буква х) от Мандата на Междуправителствената конференция от 2007 г. (курсивът мой).

31 — От редакцията на разпоредбата на малкото официални езици, на които текстът на член III-365, параграф 4 от Договора за Конституцията се различава от текста на член 263, четвърта алинея ДФЕС (вж. по-горе бележка под линия 24), не проличава тенденция към разширяване на правото на обжалване на физическите и юридическите лица, тъй като за понятието „акт с общо приложение“ в член 263, четвърта алинея ДФЕС тези езици използват отчасти по-широки, отчасти по-ограничителни понятия в сравнение с използваните в Договора за Конституцията.

32 — Вж. във връзка с това отново посочените в бележка под линия 24 документи на Европейския конвент.

50. Този довод е погрешен. Несъмнено и други актове на Съюза, различни от препоръките и становищата, могат да бъдат квалифицирани като подзаконовни актове, и по-специално редица регламенти по смисъла на член 288, втора алинея ДФЕС и редица решения по смисъла на член 288, четвърта алинея ДФЕС. Както Съветът и Комисията правилно отбелязват, в практиката това дори са преобладаващият брой случаи.

51. Наред с директивите регламентите и решенията действително спадат към видовете актове, които могат да се приемат в рамките на законодателна процедура (член 289, параграфи 1 и 2 ДФЕС). Жалбоподателите обаче пренебрегват факта, че далеч не всички регламенти, директиви и решения от правото на Съюза се приемат в рамките на такава законодателна процедура. Подзаконовни актове също могат да бъдат приемани под формата на регламенти, директиви или решения (член 297, параграф 2 ДФЕС).

52. В редица случаи по-специално регламентите се приемат от Съвета или от Комисията или като регламенти за изпълнение на законодателни актове, или като регламенти в рамките на процедура *sui generis*³³. Що се отнася до решенията, те дори по правило се приемат в рамките на процедури, различни от законодателната процедура — в повечето случаи от Съвета или от Комисията — и евентуално също могат да бъдат считани за подзаконовни актове, още повече ако не са насочени към определени адресати (а *contrario* от член 288, четвърта алинея, второ изречение ДФЕС).

– Не всички незаконодателни актове са делегирани актове

53. На второ място, жалбоподателите твърдят, че авторите на Договора от Лисабон биха предпочели не термина „подзаконовни актове“, а „делегирани актове“ по смисъла на член 290 ДФЕС, ако в член 263, четвърта алинея ДФЕС са целели да проведат разграничение между законодателни и незаконодателни актове. Използването на понятието „подзаконов акт“ сочело, че се имало предвид нещо различно от незаконодателен акт.

54. И този довод е неубедителен. Жалбоподателите не отчитат обстоятелството, че не всички незаконодателни актове непременно са делегирани актове по смисъла на член 290 ДФЕС. Незаконодателни актове могат да бъдат приети и под формата на актове за изпълнение по смисъла на член 291 ДФЕС или в рамките на процедура *sui generis*³⁴.

– Актове за изпълнение също могат да бъдат подзаконовни актове

55. На трето място, жалбоподателите изтъкват, че проведеното от Общия съд разграничение между законодателни и незаконодателни актове не позволява да се класифицира категорията на актовете за изпълнение по смисъла на член 291 ДФЕС.

56. Това твърдение също е погрешно. Както бе пояснено непосредствено по-горе³⁵, актовете за изпълнение по смисъла на член 291 ДФЕС без проблем могат да се причислят към категорията на незаконодателните актове. Когато тези актове за изпълнение имат общо приложение, какъвто е по правило случаят при регламентите за изпълнение и често пъти при решения за изпълнение, те следва да се разглеждат като подзаконовни актове.

33 — Подобна процедура *sui generis* се предвижда например в член 31 ДФЕС, член 43, параграф 3 ДФЕС, член 45, параграф 3, буква г) ДФЕС, член 66 ДФЕС, член 103 ДФЕС, член 109 ДФЕС, както и в член 215, параграфи 1 и 2 ДФЕС.

34 — Вж. във връзка с това отново посочените в бележка под линия 33 примери.

35 — Вж. точка 54 от настоящото заключение.

– По последиците от член 263, четвърта алинея ДФЕС в случаи като тези по дело *Unión de Pequeños Agricultores* и по дело *Jégo-Quéré*

57. Накрая, жалбоподателите твърдят, че вследствие на възприетото от Общия съд тълкуване и на начина, по който последният прилага правото на обжалване, не може да се преодолее констатираната по дело *Unión de Pequeños Agricultores*³⁶ и по дело *Jégo-Quéré*³⁷ „празнина в съдебната защита“.

58. Това твърдение също не може да бъде прието.

59. Предмет на жалбата за отмяна по дело *Jégo-Quéré* е приет от Комисията регламент за изпълнение в областта на рибарството. Понастоящем при действието *ratione temporis* на член 263, четвърта алинея ДФЕС такъв акт би се считал за подзаконов акт, който не включва мерки за изпълнение.

60. Предмет на жалбата по дело *Unión de Pequeños Agricultores* обаче е общата организация на пазара в областта на селското стопанство. Подобен регламент понастоящем би бил приет в рамките на обикновена законодателна процедура (член 43, параграф 2 ДФЕС) и следователно би представлявал законодателен акт (член 289, параграф 3 ДФЕС). Следователно дори и член 263, четвърта алинея ДФЕС не предоставя възможност на физически и юридически лица да обжалват такъв регламент пряко пред съдилищата на Съюза, освен ако тези лица не са засегнати пряко и преди всичко лично от регламента (втората хипотеза по член 263, четвърта алинея ДФЕС). Това, разбира се, не означава, че частноправните субекти не могат да получат ефективна правна защита срещу разпоредби относно мерки за обща организация на даден пазар. Напротив, тези лица са свободни да оспорят инцидентно евентуалната незаконосъобразност, допусната в областта на общата организация на даден пазар — в зависимост от конкретните обстоятелства — или по повод на подадена пред съдилищата на Съюза жалба за отмяна на приети от Комисията мерки за изпълнение, или във връзка с подадена пред съответната национална юрисдикция жалба срещу приети от национални органи мерки за изпълнение³⁸.

61. Само между другото ще отбележа, че и в настоящия случай *Inuit Tapiriit Kanatami* и останалите жалбоподатели не се лишават от правна защита вследствие на тълкуването от Общия съд на понятието „подзаконов акт“ в третата хипотеза по член 263, четвърта алинея ДФЕС. Всъщност в конкретния случай те имат възможност да оспорят инцидентно твърдяната невалидност на Регламент № 1007/2009, а именно в рамките на евентуални процесуални действия срещу мерките за изпълнение на този регламент. Именно това са и направили повечето от жалбоподателите с подадената и все още висяща пред Общия съд на Европейския съюз жалба срещу Регламент за изпълнение № 737/2010 на Комисията³⁹.

62. Следователно в обобщение първата част от първото основание на жалбата е неоснователна.

36 — Решението е посочено в бележка под линия 3.

37 — Решението е посочено в бележка под линия 4.

38 — По-подробно във връзка с това вж. точки 116—123 от настоящото заключение.

39 — Дело *Inuit Tapiriit Kanatami* и др./Комисия (Т-526/10).

2. Въпросът за прякото и лично засягане на жалбоподателите (втората част от първото основание на жалбата)

63. Тъй като според предложеното от мен разрешение първата част от първото основание на жалбата вероятно ще бъде отхвърлена, следва да се разгледа предявената при условията на евентуалност втора част от това основание на жалбата. С тази част от това основание жалбоподателите се оплакват, че Общият съд неправилно е тълкувал и приложил условието за допустимост — „прякото и индивидуално засягане“.

64. Критерият за пряко и индивидуално засягане (втората хипотеза по член 263, четвърта алинея ДФЕС) цели да осигури на физическите и юридически лица възможност за ефективна правна защита срещу актове на Съюза, които не са адресирани до тях, без обаче същевременно приложното поле на жалбата за отмяна да се разширява до такава степен, че тя да се превръща във вид жалба, за чието подаване не е необходимо жалбоподателят да има собствен правен интерес (*actio popularis*).

65. Общият съд разглежда този критерий в точки 68—93 от обжалваното определение, след като е стигнал до заключението, че Inuit Tapiriit Kanatami и останалите жалбоподатели не могат да обжалват Регламент № 1007/2009 — законодателен акт по смисъла на член 289, параграф 3 ДФЕС, като се позовават на приложимите за подзаконовите актове улеснени условия за обжалване (третата хипотеза по член 263, четвърта алинея ДФЕС).

а) По прякото засягане на жалбоподателите

66. На първо място, жалбоподателите оспорват становището на Общия съд, че само четирима от тях са пряко засегнати от оспорвания регламент, а именно — Ta Ma Su Seal Products, NuTan Furs, GC Rieber Skinn и Canadian Seal Marketing Group⁴⁰; според установените от Общия съд фактически обстоятелства това са три предприятия и едно сдружение на предприятия, които осъществяват дейност във връзка с пускането на тюленови продукти на пазара, включително и на вътрешния европейски пазар.

67. Жалбоподателите възразяват, че по този начин Общият съд тълкува твърде стеснително критерия за прякото засягане. Според тях за пряко засегнати от оспорвания регламент трябва се считат и онези от тях, които осъществяват дейности, предхождащи пускането на продуктите на вътрешния европейски пазар, а именно ловците и траперите, както и организациите, представляващи техните интереси, но също и жалбоподателката Karliin Aariak, която се занимава със създаването и продажбата на дрехи, изработени от тюленова кожа.

– Предварителни бележки

68. В самото начало трябва да се отбележи, че съдържащият се в член 263, четвърта алинея ДФЕС критерий за пряко засягане не може да се тълкува по-тясно от формулирания по същия начин критерий в член 173, параграф 4 от Договора за Е(И)О и член 230, параграф 4 ЕО⁴¹. С основание жалбоподателите изтъкват това обстоятелство. То не се оспорва и от участващи в производството институции.

69. Във втората и третата хипотези по член 263, четвърта алинея ДФЕС понятието за пряко засягане е идентично. Ето защо изложените по-нататък съображения са в сила и в случай че Съдът, противно на моето предложение, приеме, че спорният регламент е подзаконов акт⁴².

40 — Вж. точки 85 и 86 и в допълнение точка 79 от обжалваното определение.

41 — В същия смисъл Решение по дело Microban International и др./Комисия (посочено в бележка под линия 19, точка 32).

42 — Относно първата част от първото основание на жалбата вж. по-горе точки 30—47 от настоящото заключение.

70. За да определи какви са правните изисквания, за да е налице пряко засягане по смисъла на член 263, четвърта алинея ДФЕС, Общият съд изхожда от една често използвана в по-новата практика на съдилищата на Съюза формула⁴³. Според нея изискването за пряко засягане на физическо или юридическо лице от акт на Съюза е изпълнено само когато оспорваната мярка пряко поражда последици за правното положение на това лице и не оставя никакво право на преценка на своите адресати, на които е възложено изпълнението ѝ, тъй като това изпълнение е напълно автоматично и произтича единствено от правната уредба на Съюза, без да се прилагат други норми с опосредяващ характер⁴⁴.

71. Имам известни съмнения доколко тази формула действително е в състояние да опише изчерпателно критерия за пряко засягане по смисъла на член 263, четвърта алинея ДФЕС. Всъщност, от една страна, в съдебната практика (съвсем правилно) последователно продължават да се допускат до разглеждане жалби за отмяна, подадени от частноправни субекти срещу актове на Съюза, чиито последици за съответните жалбоподатели не са от правно, а само от фактическо естество, например защото в качеството си на участници на пазара тези субекти са засегнати пряко от съответния акт в конкуренцията си с други участници на пазара⁴⁵. От друга страна, в съдебната практиката са известни случаи, в които се признава, че е налице пряко засягане на дадено лице дори когато на компетентните органи, на които е възложено изпълнението на даден акт на Съюза, е предоставена известна свобода на преценка, доколкото с достатъчна вероятност е можело да се предвиди, че тази преценка ще бъде упражнена по определен начин⁴⁶.

72. В настоящия случай обаче не са от значение тези нюанси във формулировката на критерия за пряко засягане. Дори да се приеме, че в рамките на втората хипотеза по член 263, четвърта алинея ДФЕС следва да се вземат предвид не само последиците от даден акт на Съюза върху правното положение на дадено лице, но и фактическите последици от акта за това лице, последният вид последици трябва да е не са само от косвено естество. Във всеки отделен случай това следва да се определя конкретно с оглед на нормативното съдържание на разглеждания акт на Съюза.

– По положението на лицата, осъществяващи дейности, предхождащи пускането на пазара

73. В настоящия случай член 1 от Регламент № 1007/2009 съдържа „правила относно пускането на пазара на тюленови продукти“ в Европейския съюз. Регламентът обаче по никакъв начин не урежда лова на тюлени, производството на вторични продукти от добити от тюлени суровини и свързаната с това изследователска дейност⁴⁷.

43 — Точка 71 от обжалваното определение.

44 — Решение от 5 май 1998 г. по дело *Glencore Grain/Комисия* (C-404/96 P, Recueil, стр. I-2435, точка 41), Решение от 13 май 2008 г. по дело *Комисия/Infront WM* (C-125/06 P, Сборник, стр. I-1451, точка 47) и Решение от 2 юли 2009 г. по дело *Bavaria и Bavaria Italia* (C-343/07, Сборник, стр. I-5491, точка 43).

45 — В постоянната съдебна практика съдилищата на Съюза утвърждават например правото на участниците в конкурентен пазар да обжалват решенията на Комисията за одобряване на държавни помощи (вж. Решение на Съда от 28 януари 1986 г. по дело *Sofaz и др./Комисия*, 169/84, Recueil, стр. 391 и Решение от 22 ноември 2007 г. по дело *Испания/Lenzing*, C-525/04 P, Сборник, стр. I-9947, в които прякото засягане се предполага като разбиращо се от само себе си) и за одобряване на концентрациите между предприятия (вж. Решение на Общия съд от 3 април 2003 г. по дело *ВаByliss/Комисия*, T-114/02, Recueil, стр. I-1279, точка 89 и Решение на Общия съд от 30 септември 2003 г., *ARD/Комисия*, T-158/00, Recueil, стр. II-3825, точка 60).

46 — Решение от 23 ноември 1971 г. по дело *Воск/Комисия* (62/70, Recueil, стр. 897, точки 6—8), Решение от 17 януари 1985 г. по дело *Piraiiki-Patraiki и др./Комисия* (11/82, Recueil, стр. 207, точки 8—10) и Решение от 5 май 1998 г. по дело *Dreyfus/Комисия* (C-386/96 P, Recueil, стр. I-2309, точка 44).

47 — В този аспект настоящият случай се различава от делото *Microban International* и др./Комисия (решението е посочено в бележка под линия 19, по-специално точка 28), в което с разпоредби от правото на Съюза се налагат ограничения не само за продажбата на съответната добавка сама по себе си, но и за нейната употреба при производството на други продукти.

74. Ето защо Общият съд с основание приема, че всички участници в производството, чиято дейност предхожда пускането на тюленови продукти на пазара в Европейския съюз, не са пряко засегнати от оспорвания регламент. Това, от една страна, се отнася за ловците и траперите и организациите, представляващи техните интереси, а от друга страна — за всички лица и сдружения, които в най-широк смисъл са свързани с преработката на добити при лова на тюлени суровини.

75. Тъй като никое от тези лица не пуска самостоятелно тюленови продукти на пазара на Европейския съюз, оспорваният регламент има само непреки, а не преки последици за тях. Възможно е последиците от създадената със спорния регламент нормативна уредба да са напълно осезаеми и за този кръг от лица. Както обаче участващите в производството институции на Съюза правилно посочват, критерият за прякото засягане би загубил функцията и очертаванията си, а кръгът от потенциални жалбоподатели би бил безкрайно разширен, ако за пряко засегнати се считат и лицата, чиято дейност предхожда пускането на съответните продукти на пазара.

– По положението на г-жа Karliin Aariak

76. Не толкова еднозначно е положението на жалбоподателката Karliin Aariak, която според установените от Общия съд факти принадлежи към инуитската общност и се занимава със създаването и продажбата на дрехи, изработени от тюленова кожа. Общият съд отрича възможността жалбоподателката да бъде считана за пряко засегната, тъй като „изобщо не твърди, че се занимава с пускане на пазара на продукти, различни от тези, за които се отнася разглежданото изключение [за инуити]“⁴⁸.

77. Във връзка с това първо трябва да се отбележи, че от установените от Общия съд фактически обстоятелства не става ясно дали самата г-жа Aariak пуска на вътрешния европейски пазар създадените и продавани от нея дрехи от тюленови кожи, или продава тези изделия на посредници, които впоследствие ги пускат на пазара в Европейския съюз от свое име и за своя сметка. В последния случай г-жа Aariak, също като споменатите по-горе ловци и трапери, би имала само дейност, предхождаща пускането на пазара, и не би могла да бъде считана за пряко засегната от Регламент № 1007/2009.

78. Тъй като Общият съд не е установил всички необходими факти във връзка с това, тази точка от определението му е опорочена от грешка при прилагане на правото.

79. Ако обаче приемем, както изглежда прави Общият съд, че г-жа Aariak действително сама пуска на вътрешния европейски пазар тюленови продукти⁴⁹, то трудно може да бъде оспорено, че тя е пряко засегната от оспорвания регламент. В такъв случай дейността на г-жа Aariak е подчинена пряко на създадените с Регламент № 1007/2009 правила относно пускането на пазара на тюленови продукти.

80. Обстоятелството, че условията за прилагане на изключението за инуити, което се разглежда по отношение на г-жа Aariak, се нуждаят от прецизиране чрез приетите от Комисията правила за неговото прилагане (вж. член 3, параграф 1 във връзка с член 3, параграф 4 от Регламент № 1007/2009), не изключва прякото засягане на тази жалбоподателка, за разлика от приетото от Общия съд⁵⁰.

48 — Точка 82 от обжалваното определение.

49 — На моя въпрос по време на съдебното заседание г-жа Aariak обясни, че продава дрехите на вътрешния европейски пазар отчасти сама, отчасти чрез посредници.

50 — Точка 82 във връзка с точки 76–79 от обжалваното определение (вж. по-специално точка 78, последно изречение от това определение).

81. Първата възможност е да се съгласим с Общия съд, че разработените от Комисията правила за прилагане са толкова съществени, че до приемането им предвиденото от законодателя на Съюза изключение за инуити изобщо не е можело да бъде прилагано. В този случай в преходния период до приемането на посочените правила за изпълнение за всички тюленови продукти по еднакъв начин важи общата забрана за пускане на вътрешния европейски пазар постановена с член 3, параграф 1 от Регламент № 1007/2009. В такъв случай тя би засягала пряко всички лица, извършващи дейности във връзка с пускането на пазара на тюленови продукти, включително г-жа Aariak.

82. Втората възможност е да приемем, противно на становището на Общия съд, че разработените от Комисията правила за изпълнение са толкова незначителни, че и преди приемането им е можело да бъде прилагано предвиденото от законодателя на Съюза изключение за инуити. В този случай поначало е разрешено и продължава да бъде разрешено пускането на вътрешния европейски пазар на тюленови продукти, получени от лов, традиционно осъществяван от инуити или други коренни етнически общности по смисъла на член 3, параграф 1 от Регламент № 1007/2009. Дори и да се възприеме това разбиране, разпоредбата засяга пряко всички лица, извършващи дейности във връзка с пускането на пазара на тюленови продукти на вътрешния европейски пазар, включително г-жа Aariak.

83. И в двата случая лицата, извършващи дейности във връзка с пускането на тюленови продукти на вътрешния европейски пазар, са пряко засегнати от правилата в правната уредба на Съюза относно пускането на пазара на тюленови продукти⁵¹. Не може да се допуска съществуването на неустановено положение като това, в което, изглежда, Общият съд поставя г-жа Aariak.

84. Следователно като обобщение в констатациите си относно прякото засягане на жалбоподателката Karliin Aariak Общият съд допуска грешка при прилагането на правото. Само по себе си обаче допуснатото от Общия съд неправилното прилагане на критерия за пряко засягане не може да доведе до отмяна на обжалваното определение. Напротив, като допълнителна абсолютна процесуална предпоставка трябва да се разгледа дали е налице лично засягане на жалбоподателите⁵².

б) По личното засягане на жалбоподателите

85. Без оглед на отговора на въпроса дали някои от жалбоподателите и евентуално колко от тях са засегнати *пряко* от оспорвания регламент, жалбоподателите трябва също така да са и *лично* засегнати от този регламент, за да могат, като се позовават на втората хипотеза по член 263, четвърта алинея ДФЕС, да подадат допустима жалба за отмяна.

86. Според постоянната съдебна практика, чието начало е поставено с Решение по дело Plaumann, следва да се счита, че дадено физическо или юридическо лице е засегнато лично от акт на институция на Съюза, ако този акт го засяга поради някои присъщи за него качества или поради фактическо положение, което го отграничава от всички останали лица и поради това го индивидуализира по същия начин като адресата на акта⁵³.

51 — Прякото засягане на дадено лице не зависи от това дали то може да изведе за себе си задължение, забрана или разрешение от даден акт на Съюза. Само в случая на разрешение би могъл евентуално да липсва правен интерес от жалба за отмяна, ако и доколкото засегнатото лице не може да извлече благоприятни последици от подаването на жалбата.

52 — В този смисъл Решение от 23 април 2009 г. по дело Sahlstedt и др./Комисия (C-362/06 P, Сборник, стр. I-2903, точки 23 и 24).

53 — Решение по дело Plaumann (посочено в бележка под линия 2, стр. 238), Решение по дело Piraiki-Patraiki и др./Комисия (посочено в бележка под линия 45, точка 11), Решение по дело Unión de Pequeños Agricultores/Съвет (посочено в бележка под линия 3, точка 36), Решение по дело Комисия/Jégo-Quérel (посочено в бележка под линия 4, точка 45), Решение от 13 декември 2005 г. по дело Комисия/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum (C-78/03 P, Recueil, стр. I-10737, точка 33), Решение по дело Комисия/Infront WM (посочено в бележка под линия 43, точка 70) и Решение от 9 юни 2011 г. по дело Comitato „Venezia vuole vivere“ и др./Комисия (C-71/09 P, C-73/09 P и C-76/09 P, Сборник, стр. I-4727, точка 52).

87. Регламент № 1007/2009 не поражда подобни последици спрямо Inuit Tapiriit Kanatami и останалите жалбоподатели. Както Общият съд правилно подчертава⁵⁴, предвидената в оспорвания регламент забрана за пускане на пазара на тюленови продукти е формулирана общо и може да се приложи без разлика спрямо всеки икономически оператор, който попада в приложното поле на регламента. Оспорваният регламент се прилага спрямо обективно определени положения и поражда правни последици за групи лица, определени общо и абстрактно. Никой от жалбоподателите не е индивидуализиран по сходен начин като адресат на решение. Всъщност жалбоподателите са засегнати от оспорвания регламент както всеки друг икономически оператор, който произвежда или пуска на пазара тюленови продукти⁵⁵.

88. Жалбоподателите не оспорват тези съображения, но все пак смятат, че трябва да бъде прието, че са лично засегнати. Според тях с влизането в сила на Договора от Лисабон е настъпил моментът Съдът да се откаже от въведената с Решение по дело Plaumann съдебна практиката относно личното засягане.

89. Този довод трябва да бъде отхвърлен. Противно на виждането на жалбоподателите, влизането в сила на Договора от Лисабон съвсем не изисква преоценка на практиката на съдилищата на Съюза относно личното засягане. Напротив, обстоятелството, че във втората хипотеза по член 230, параграф 4 ЕО и във втората хипотеза по член 263, четвърта алинея ДФЕС (прякото и) лично засягане е възприето без промяна като представка за допустимост на жалбата, е в подкрепа на тезата, че се запазва съдебната практика, въведена с Решение по дело Plauman.

90. След интензивно обсъждане на цялостната проблематика в Европейския конвент авторите на Договорите решават по-специално да подсилят правната защита на частноправните субекти срещу актове на Съюза с общо приложение, като за тази цел реформират не критерия за личното засягане, а вместо това въвеждат в член 263, алинея четвърта ДФЕС изцяло нова, трета възможност за обжалване: вече разгледаната по-горе⁵⁶ възможност на физически и юридически лица да обжалват подзаконовни актове, които ги засягат пряко и които не включват мерки за изпълнение⁵⁷.

91. От това следва, че и втората част от първото основание на жалбата също не може да бъде уважена.

3. Междинно заключение

92. Следователно първото основание на жалбата трябва да бъде изцяло отхвърлено.

Б– По второто основание на жалбата

93. В рамките на второто основание на жалбата жалбоподателите изтъкват, от една страна, че определеното на Общия съд е немотивирано, а от друга страна, че последният е нарушил изискванията за ефективна съдебна защита.

54 — Вж. точки 89 и 90 от обжалваното определение.

55 — В същия смисъл постоянната практика на Съда, вж. напр. Решение по дело Plaumann/Съвет (посочено в бележка под линия 2, стр. 238), Решение по дело Piraiki-Patraiki и др./Комисия (посочено в бележка под линия 46, точка 14), Решение от 29 януари 1985 г. по дело Binderer/Комисия (147/83, Recueil, стр. 257, точка 13), Решение от 24 февруари 1987 г. по дело Deutz и Geldermann/Съвет (26/86, Recueil, стр. 941, точки 8 и 12), Решение от 15 юни 1993 г. по дело Abertal и др./Комисия (C-213/91, Recueil, стр. I-3177, точки 17, 19 и 20), Решение от 22 ноември 2001 г. по дело Antillean Rice Mills/Съвет (C-451/98, Recueil, стр. I-8949, точка 51) и Решение по дело Комисия/Québé (посочено в бележка под линия 4, точки 43 и 46).

56 — Вж. в този смисъл изложението ми относно първата част от първото основание на жалбата (по-горе в точки 26—62 от настоящото заключение).

57 — Вж. във връзка с това отново документ CONV 636/03 (посочен в бележка под линия 24, точки 17—23) и документ CONV 734/03 (посочен в бележка под линия 24, стр. 20 и сл.).

1. По изискванията за мотивиране на определението на първата инстанция (първа част от второто основание на жалбата)

94. В първата част от второто основание на жалбата жалбоподателите се оплакват, че обжалваното определение на първата инстанция е постановено при липса на мотиви. Твърдяната липса на мотиви е следствие от обстоятелството, че Общият съд не е разгледал достатъчно подробно изложените от Inuit Tapiriit Kanatami и останалите жалбоподатели в първоинстанционното производство доводи във връзка с член 47 от Хартата на основните права⁵⁸, както и относно членове 6 и 13 от ЕКПЧ⁵⁹, при което жалбоподателите по-специално подчертават, че Общият съд изобщо не е обсъдил членове 6 и 13 от ЕКПЧ.

95. Вярно е, че ако Общият съд не е разгледал достатъчно изчерпателно доводите на някоя от страните, може да се окаже, че първоинстанционният съдебен акт е постановен при липса на мотиви⁶⁰.

96. Според постоянната съдебна практика обаче задължението за мотивиране не изисква от Общия съд да излага изчерпателно и да посочва поединично всички представени от страните по спора съображения; следователно мотивите могат да бъдат имплицитни, при условие че дават възможност на заинтересованите лица да се запознаят с причините, поради които Общият съд не е приел доводите им, а на Съда — да разполага с достатъчно данни, за да упражни своя контрол⁶¹.

97. Общият съд е изпълнил правилно тези изисквания в настоящия случай.

98. Обсъжданият довод на Inuit Tapiriit Kanatami и на останалите жалбоподатели за основното право на ефективни правни средства за защита е формулиран, както посочват самите жалбоподатели, в точки 53—57 от писмения им отговор, който подават в първоинстанционното производство във връзка с повдигнатите от Парламента и Съвета възражения за недопустимост на жалбата. Без съмнение Общият съд разглежда този довод в точка 51 от обжалваното определение. Там той пояснява, че съдилищата на Съюза не могат, дори и с оглед на принципа за ефективна съдебна защита, да тълкуват изрично предвидените в Договора условия, при които частноправен субект може да обжалва регламент по начин, който води до отклонение от изрично предвидените в Договора условия.

99. Този отговор би могъл да бъде приет за твърде кратък. Доколкото изчерпателно Общият съд следва да обсъди изложените от дадена страна доводи в мотивите на даден съдебен акт, с който се слага край на съответното производство, зависи не на последно място от това доколко състоятелен е съответният довод и каква е относителната му тежест при съпоставка с

58 — Хартата на основните права на Европейския съюз е прогласена тържествено за първи път на 7 декември 2000 г. в Ница (ОВ С 364, стр. 1), а след това впоследствие на 12 декември 2007 г. в Страсбург (ОВ С 303, стр. 1; ОВ С 83, стр. 389; ОВ 2012, С 326, стр. 391).

59 — Европейска конвенция за защита правата на човека и основните свободи (наричана „ЕКПЧ“, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г.).

60 — Решение от 1 октомври 1991 г. по дело Vidrányi/Комисия (С-283/90 P, Recueil, стр. I-4339, точка 29), Решение от 9 декември 2004 г. по дело Комисия/Greencore (С-123/03 P, Recueil, стр. I-11647, точки 40 и 41), Решение от 20 май 2010 г. по дело Gogos/Комисия (С-583/08 P, Сборник, стр. I-4469, точка 29) и Решение от 20 януари 2011 г. по дело General Química и др./Комисия (С-90/09 P, Сборник, стр. I-1, точки 59—62), както и Решение от 25 октомври 2007 г. по дело Komninoц и др./Комисия (С-167/06 P, точки 21—28) и Решение от 5 май 2011 г. по дело Evgoraiki Dynamiki/Комисия (С-200/10 P, точки 33 и 34).

61 — Решение от 9 септември 2008 г. по дело FIAMM и др./Съвет и Комисия (С-120/06 P и С-121/06 P, Сборник, стр. I-6513, точка 96), Решение от 16 юли 2009 г. по дело Комисия/Schneider Electric (С-440/07 P, Сборник, стр. I-6413, точка 135) и Решение от 5 юли 2011 г. по дело Edwin/СХВП (С-263/09 P, Сборник, стр. I-5853, точка 64).

останалите доводи на тази страна. Като се има предвид колко кратко и повърхностно е изложението на жалбоподателите относно основното право на ефективни правни средства за защита⁶², едва ли Общият съд може да бъде упрекнат, че в обжалваното определение не е разгледал по-детайлно тази проблематика.

100. Това важи с още по-голяма сила, като се има предвид, че Общият съд в случая може да се позове на константната практика на съдилищата на Съюза⁶³. Изложените в точка 51 от обжалваното определение съображения Общия съд във връзка с позоваването на релевантната съдебна практика⁶⁴ достатъчно добре разкриват причините, поради които Общият съд не е приел доводите на Inuit Tapiriit Kanatami и останалите жалбоподатели относно изискванията за ефективна правна защита.

101. В този контекст е без значение, че в точка 51 от обжалваното определение Общият съд е посочил само член 47 от Хартата на основните права, но не и членове 6 и 13 от ЕКПЧ. Това е така, защото в тази точка съдът е разгледал *общо* довода на жалбоподателите с оглед на основното право на ефективни правни средства за защита и във връзка с това е споменал („по-конкретно“) само като пример член 47 от Хартата⁶⁵.

102. Освен това жалбоподателите се оплакват, че Общият съд допуска противоречие, тъй като във връзка с границите на преките възможности за обжалване от частноправни субекти в точка 51 от обжалваното определение Общият съд говори за „изрично предвидени в Договора“ условия, макар че преди това е трябвало с много усилия, по пътя на тълкуването, да изведе същите тези условия.

103. Този аргумент обаче също не е убедителен. Разбира се, че понятието „подзаконов акт“ се нуждае от тълкуване. Това обаче не променя обстоятелството, че става дума за *изрично* предвидена в член 263, четвърта алинея ДФЕС предпоставка за допустимост на подаваните от физически и юридически лица жалби за отмяна.

104. Следователно като цяло Общият съд е изложил с достатъчна яснота съображенията си относно проблематиката на ефективната съдебна защита. В съдържателно отношение жалбоподателите могат да не споделят становището на Общия съд. Това обстоятелство само по себе си обаче не води до опорочаване на обжалваното определение поради липса на мотиви⁶⁶; в определението може евентуално само да е допусната грешка по същество, която предстои да бъде разглеждана в рамките на втората част от второто основание на жалбата.

62 — В подадения в първоинстанционното производство писмен отговор на възраженията за недопустимост свързаната с това основно право проблематика се разглежда в 5 от 84 точки (или на една от 22 страници), а в подадената пред първата инстанция жалба тази проблематика въобще не се споменава.

63 — Във връзка с това вж. непосредствено по-долу изложението ми относно втората част от второто основание на жалбата (точки 105—124 от настоящото заключение).

64 — В точка 51 от обжалваното определение се посочват Решение по дело Jégo-Quéfé (посочено в бележка под линия 4, точка 36) и Определение на Общия съд от 9 януари 2007 г. по дело Lootus Teine Osaühing/Съвет (Т-127/05, точка 50).

65 — Само мимоходом ще отбележа, че във въпросната част от представеното пред първата инстанция писмено становище Inuit Tapiriit Kanatami и останалите жалбоподатели изобщо не споменават член 13 ЕКПЧ. Затова те трудно могат да упрекуват Общия съд, че е пренебрегнал тази разпоредба.

66 — Решение от 7 юни 2007 г. по дело Wunenburger/Комисия (С-362/05 Р, Сборник, стр. I-4333, точка 80) и Решение по дело Gogos/Комисия (посочено в бележка под линия 60, точка 35).

2. По оплакването за нарушение на основното право на ефективни правни средства за защита (втората част от второто основание на жалбата)

105. Тъй като няма вероятност първата част от второто основание на жалбата да бъде уважена, по-нататък ще разгледам втората част от това основание на жалбата, формулирано при условията на евентуалност: според жалбоподателите с тълкуването на член 263, четвърта алинея ДФЕС, въз основа на което Общият съд обявява жалбата пред първата инстанция за недопустима, се нарушават изискванията за ефективна съдебна защита, произтичащи от член 47 от Хартата на основните права и от членове 6 и 13 от ЕКПЧ в качеството им на „общи принципи на правото на Съюза“.

106. На равнище на Съюза правото на ефективни правни средства за защита е закрепено като общ правен принцип⁶⁷ и съгласно член 47 от Хартата на основните права вече се ползва с ранг на основно право на Съюза.

107. Без съмнение това основно право, независимо дали то се извежда от Хартата, или от общите принципи на правото на Съюза, следва да се разглежда с подобаващо внимание при тълкуването и прилагането на условията за допустимост на подаваните от физически и юридически лица жалби за отмяна⁶⁸, които условия са посочени във всичките три хипотези по член 263, четвърта алинея ДФЕС.

108. Съдът обаче вече е пояснил, че правото на ефективни правни средства за защита *не* налага да се разширят възможностите на физическите и юридическите лица за пряко обжалване на актовете на Съюза с общо приложение. Противно на схващането на жалбоподателите, от това основно право не може с лека ръка да се изведе заключението, че физическите и юридическите лица неизбежно следва да имат възможност да обжалват пряко законодателни актове на Европейския съюз пред съдилищата на Съюза⁶⁹.

109. В това отношение с влизането в сила на Договора от Лисабон на 1 декември 2009 г. приложимите изисквания, произтичащи от основните права, не се променят съществено. Вярно е, че този договор издига Хартата на основните права в ранг на първично право на Съюза със задължителна правна сила и пояснява, че Хартата има същата юридическа сила като Договорите (член 6, параграф 1, първа алинея ДЕС). Съдържанието на приетото на равнище на Съюза основно право на ефективни правни средства за защита обаче не се променя. Не на последно място, това следва от Разясненията относно Хартата⁷⁰, които, предвид обстоятелството, че предоставят насоки за тълкуване на Хартата, следва надлежно да бъдат вземани предвид от съдилищата на Съюза и на държавите членки (член 6, параграф 1, трета алинея ДЕС във връзка член 52, параграф 7 от Хартата).

67 — Решение от 15 май 1986 г. по дело Johnston (222/84, Recueil, стр. 1651, точка 18), Решение по дело Unión de Pequeños Agricultores/Съвет (посочено в бележка под линия 3, точка 39), Решение Комисия/Јégo-Quéré (посочено в бележка под линия 4, точка 29), Решение от 13 март 2007 г. по дело Unibet (C-432/05, Сборник, стр. I-2271, точка 37), Решение от 3 септември 2008 г. по дело Kadi и др./Съвет и Комисия (C-402/05 P и C-415/05 P, Сборник, стр. I-6351, точка 335) и Решение от 22 декември 2010 г. по дело DEB (C-279/09, Сборник, стр. I-13849, точка 29).

68 — Решение по дело Unión de Pequeños Agricultores/Съвет (посочено в бележка под линия 3, точка 44) и Решение Комисия/Јégo-Quéré (посочено в бележка под линия 4, точка 30).

69 — Вж. Решение по дело Unión de Pequeños Agricultores/Съвет (посочено в бележка под линия 3, по-специално точки 37—40) и Решение Комисия/Јégo-Quéré (посочено в бележка под линия 4, точки 29 и 30).

70 — Разясненията (ОВ С 303, 14.12.2007 г., стр. 17 (29 и сл.) по член 47 от Хартата гласят следното: „[...] Включването на тази съдебна практика в Хартата нямаше за цел да измени системата на съдебен контрол, предвидена от Договорите, и по-специално правилата за допустимост на жалбите, [подадени] пряко пред Съда на Европейския съюз. Европейският конвент проучи системата за съдебен контрол на Съюза, включително правилата за допустимост, и я одобри, като в същото време измени определени елементи, както това е отразено в членове 251—258 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално [в] член 263, четвърта алинея [ДФЕС]. [...]“.

110. Не се стига до различен извод и от клаузата за хомогенност, закрепена в член 52, параграф 3, първо изречение от Хартата, която съгласно член 6, параграф 1, трета алинея ДЕС следва да се взема предвид при тълкуването на основното право на ефективни правни средства за защита. Съгласно тази клауза основните права, които са включени в Хартата и съответстват на права, гарантирани от ЕКПЧ, имат същите смисъл и обхват като дадените им в ЕКПЧ. Ето защо във връзка с установеното в правото на Съюза основно право на ефективни правни средства за защита следва да се съблюдават членове 6 и 13 от ЕКПЧ, спрямо които е ориентиран и член 47 от Хартата на основните права⁷¹. Противно на твърдението на жалбоподателите обаче, тези две установени в ЕКПЧ основни права, с оглед на тълкуването им от Европейския съд по правата на човека понастоящем, не налагат императивно да се даде възможност за пряко обжалване на законодателни актове на частноправните субекти⁷².

111. Несъмнено съгласно член 52, параграф 3, второ изречение от Хартата се запазва възможността правото на Съюза да предостави по-широка защита от гарантираната с разпоредбите на ЕКПЧ. Следва обаче в необходимата степен да се вземе предвид волята на авторите на Договорите, които, както беше изложено по-горе⁷³, след задълбочено обсъждане в рамките на Европейския конвент, в крайна сметка са отхвърлили разширяването на възможността за пряко обжалване на законодателните актове от страна на физически и юридически лица.

112. Авторите на Договорите също така поясняват, че разпоредбите на Хартата не разширяват по никакъв начин определените в Договорите области на компетентност на Съюза (член 6, параграф 1, втора алинея ДЕС). С оглед на това предвидените в Хартата основни права, и по-конкретно закрепеното в член 47 от Хартата право на ефективни правни средства за защита, не могат да послужат като основание за включване на законодателните актове в категорията на подзаконовите актове (третата хипотеза по член 263, четвърта алинея ДФЕС) или за смекчаване на изискванията частноправните субекти да са пряко и лично засегнати от законодателния акт (втората хипотеза по член 263, четвърта алинея ДФЕС). Това е така, защото подобно тълкуване би означавало, противно на разпоредбата на член 2, параграф 1, алинея 2 ДЕС, да се разширят областите на компетентност на Съюза, и по-точно — да се разшири съдебната компетентност на Съда като институция на Европейския съюз (член 19, параграф 1, първо изречение ДЕС).

113. До същото заключение се стига и ако се разгледа накратко член 51, параграф 2 от Хартата, който, съгласно член 6, параграф 1, трета алинея ДЕС, трябва да се вземе предвид при тълкуването на правата, свободите и принципите, съдържащи се в Хартата. В съответствие с това Хартата не създава никакви нови компетенции или задачи за Съюза и не променя *компетенциите и задачите, определени в Договорите*. Основополагащото значение, което държавите членки придават на тази разпоредба, проличава не на последно място от факта, че те изрично повтарят тази формулировка в съвместна декларация относно Договорите⁷⁴.

71 — Близкото родство между член 47 от Хартата, от една страна, и членове 6 и 13 от ЕКПЧ, от друга, ясно проличава от Разясненията относно Хартата (посочени в бележка под линия 70). Практиката на Съда, в която правото на ефективни правни средства за защита е признато като основен правен принцип, също се позовава определено в преобладаващия брой случаи на тези две разпоредби от ЕКПЧ (вж. във връзка с това посочената в бележка под линия 67 съдебна практика).

72 — Самите жалбоподатели не са посочили нито едно релевантно решение на Европейския съд по правата на човека и на заданията във връзка с това въпрос се наложи да признаят, че не им е известно такова решение.

73 — Вж. във връзка с това точки 39—46 от настоящото заключение.

74 — Втора алинея от Декларация № 1 към Заключителния акт на Междуправителствената конференция, която прие Договора от Лисабон, подписан на 13 декември 2007 г. (ОВ С 306, 2007 г., стр. 249; ОВ С 115, 2008 г., стр. 337; ОВ С 83, 2010 г., стр. 339; ОВ С 326, 2012 г., стр. 339).

114. В съответствие с гореизложеното предвидената в член 263, четвърта алинея ДФЕС възможност за обжалване от страна на физически или юридически лица не може да бъде разширена чрез тълкуване от съдилищата на Съюза до такава степен, че да обхваща и законодателни актове, като, за да се постигне това, би било необходимо да се проведе процедура за изменение на Договорите⁷⁵. Същото важи и в случай че се цели фундаментално изменение на установените във втората хипотеза по член 263, четвърта алинея ДФЕС условия за пряко и лично засягане на частноправни субекти във връзка със законодателни актове.

115. Противно на виждането на жалбоподателите обаче, не следва да съществува опасение, че е налице празнина във възможностите за съдебна защита на частноправни субекти срещу законодателни актове на Европейския съюз. Всъщност установена с Договорите система за правна защита е създавала цялостна система от правни средства за защита и процедури, която дава на частноправните субекти възможност да получат ефективна правна защита, като оспорят *инцидентно* валидност на съответния акт⁷⁶.

116. Както освен това следва от член 19, параграф 1 ДЕС, установената с Договорите система за правна защита се основава на два стълба — от една страна, това са съдилищата на Съюза, а от друга, националните юрисдикции,⁷⁷.

117. В случай че съответният акт на Съюза трябва да бъде приведен в изпълнение от институциите на Съюза, неговата валидност може да бъде проверявана инцидентно по реда на член 277 ДФЕС по повод на жалба за отмяна срещу съответния акт за изпълнение. Ако обаче съответният акт на Съюза, както става в много от случаите, подлежи на транспониране от националните органи, може да се поиска от Съда да провери неговата валидност в рамките на производството по преюдициално запитване съгласно член 19, параграф 3, буква б) ДЕС във връзка с член 267, първа алинея, буква б) ДФЕС⁷⁸, като в някои случаи дори е задължително да бъде отправено подобно преюдициално запитване⁷⁹.

118. Понякога наистина се възразява, че единствено възможността за инцидентна проверка на валидността на даден законодателен акт не е подходяща компенсация за липсата на възможност за пряко обжалване на този акт от засегнатия частноправен субект. По-специално частноправният субект не би следвало да попада в положение, в което да е принуден да наруши пряко действаща императивна норма или забрана на Съюза само за да провокира компетентния орган да издаде подлежащ на изпълнение административен акт, срещу който същият субект да може да търси защитата си пред съответния съд⁸⁰.

75 — В този смисъл Решение по дело Unión de Pequeños Agricultores/Съвет (посочено в бележка под линия 3, точка 45), както и решения от 27 февруари 2007 г. по дело Gestoras Pro Amnistía и др./Съвет (C-354/04 P, Сборник, стр. I-1579, точка 50, последно изречение) и по дело Segi и др./Съвет (C-355/04 P, Сборник, стр. I-1657, точка 50, последно изречение).

76 — В този смисъл Решение по дело Unión de Pequeños Agricultores/Съвет (посочено в бележка под линия 3, точка 40), Решение по дело Комисия/Jégo-Quérelé (посочено в бележка под линия 4, точка 30), Решение от 30 март 2004 г. по дело Rothley и др./Парламент (C-167/02 P, Recueil, стр. I-3149, точка 46) и Решение от 6 декември 2005 г. по дело Gaston Schul Douane-expediteur (C-461/03, Recueil, стр. I-10513, точка 22).

77 — В този смисъл Становище на Съда 1/09 от 8 март 2011 г. (Сборник, стр. I-1137, точка 66); вж. също Решение от 21 февруари 1991 г. по дело Zuckerfabrik Süderdithmarschen и др. (C-143/88 и C-92/89, Recueil, стр. I-415, точка 16) и Решение от 9 ноември 1995 г. по дело Atlanta Fruchthandels-gesellschaft и др. (C-465/93, Recueil, стр. I-3761, точка 20), както и цитираната в бележка под линия 76 съдебна практика.

78 — Решение по дело Unión de Pequeños Agricultores/Съвет (посочено в бележка под линия 3, точка 40), Решение по дело Комисия/Jégo-Quérelé (посочено в бележка под линия 4, точка 30), Решение от 29 юни 2010 г. по дело E и F (C-550/09, Сборник, стр. I-6213, точка 45) и Решение от 27 ноември 2012 г. по дело Pringle (C-370/12, точка 39).

79 — Задължението да се отправи преюдициално запитване, важи не само за национални юрисдикции, чиито решения не подлежат на обжалване, но съгласно условията, посочени в съдебната практика по дело Foto-Frost (вж. Решение от 22 октомври 1987 г. по дело Foto-Frost, 314/85, Recueil, стр. 4199, точки 12—19 и Решение по дело Gaston Schul Douane-expediteur, посочено в бележка под линия 76, точка 22), и за юрисдикции, чиито решения могат да бъдат обжалвани съгласно националното право.

80 — Вж. напр. заключението на генерален адвокат Jacobs в заключението му, представено на 21 март 2002 г. по дело Unión de Pequeños Agricultores/Съвет (посочено в бележка под линия 3, точки 43 и 102).

119. Действително би било недостатъчно оправдано с оглед на основното право на Съюза на ефективни правни средства за защита, ако се налага дадено физическо или юридическо лице първо да предприема неправомерни действия и дори евентуално да поеме риск от налагане на определена санкция само за да може да получи достъп до компетентните съдилища, които да подложат въпросния акт на Съюза на съдебна проверка⁸¹. В установената в Европейските договори система обаче *няма* опасност да възникне подобна ситуация във връзка със законодателни актове на Съюза.

120. Обикновено, както например при настоящата забрана за пускане на пазара на тюленови продукти, би следвало контролът за спазване на пряко приложимата императивна норма или забрана, произтичаща от законодателен акт на Съюза, да е от компетентността на националните юрисдикции. Следователно частноправният субект има възможност да се обърне към компетентния орган — в настоящия случай например към компетентния орган по вноса или към митническата администрация — и да поиска потвърждение, че въпросната императивна норма или забрана не се прилагат спрямо него⁸². За да се осигури ефективна правна защита, отрицателният отговор на съответния национален орган следва да подлежи на проверка от националните юрисдикции, които на свой ред могат, а в някои случаи дори са длъжни да отправят към Съда преюдициално запитване относно действието на съответния акт на Съюза⁸³.

121. В общия случай държавите членки имат задължение да предвидят правните средства, необходими за осигуряването на ефективна правна защита в областите, обхванати от правото на Съюза⁸⁴. С влизане в сила на Договора от Лисабон това задължение е изрично регламентирано с член 19, параграф 1, първа алинея ДЕС. Не на последно място от него следва, че не бива да се третира твърде рестриктивно условията за допустимост на жалбите или исковете пред национални юрисдикции, включително при евентуалното предявяване като превантивна мярка на установителни искове и на искове за преустановяване на нарушения⁸⁵.

122. В случай че контролът за спазването на пряко действаща и предвидена в правото на Съюза императивна норма или забрана е по изключение в областта на компетентност на институция, орган, служба или агенция на Съюза, частноправният субект има възможност да се обърне към тази структура и да поиска потвърждение, че въпросната императивна норма или забрана не се прилага спрямо него. Според принципа на доброто управление съответният административен орган би бил длъжен да отговори на запитването⁸⁶. В интерес на ефективната правна защита отрицателният отговор на този орган би следвало да се разглежда като решение по смисъла на член 288, четвърта алинея ДФЕС, срещу което съгласно първата хипотеза по член 263, четвърта алинея ДФЕС адресатът би могъл да подаде жалба за отмяна, като с тази жалба би могъл, позовавайки се на член 277 ДФЕС, да оспори инцидентно валидността на съответния акт на Съюза.

81 — Това разбират както Съдът в своята практика (Решение по дело Unibet, посочено в бележка под линия 67), така и Европейският конвент (вж. посочените в бележка под линия 24 документи).

82 — Тази възможност е посочена още в Решение по дело Комисия/Јégo-Quéré (посочено в бележка под линия 4, точка 35).

83 — Решение по дело Unión de Pequeños Agricultores/Съвет (посочено в бележка под линия 3, точка 40) и Решение по дело Комисия/Јégo-Quéré (посочено в бележка под линия 4, точка 30); относно задължението на националните юрисдикции в такава ситуация да отправят преюдициални запитвания вж. посочената в бележка под линия 79 съдебна практика по дело Foto-Frost.

84 — За примери от практиката на юрисдикциите на държавите членки вж. Решение от 10 януари 2006 г. по дело IATA и ELFAA (C-344/04, Recueil, стр. I-403, точка 19) и Решение от 8 юни 2010 г. по дело Vodafone и др. (C-58/08, Сборник, стр. I-4999, точка 29) и Решение от 9 ноември 2010 г. по дело Schecke и Eifert (C-92/09 и C-93/09, Сборник, стр. I-11063, точка 28); подобни примери, макар и във връзка с директивите и тяхното транспониране на национално равнище вж. в Решение от 10 декември 2002 г. по дело British American Tobacco (Investments) и Imperial Tobacco (C-491/01, Recueil, стр. I-11453, точка 24), Решение от 6 декември 2005 г. по дело ABNA и др. (C-453/03, C-11/04, C-12/04 и C-194/04, Recueil, стр. I-10423, точки 19, 25 и 34), Решение от 8 юли 2010 г. по дело Afton Chemical (C-343/09, Сборник, стр. I-7027, точка 8) и Решение от 21 декември 2011 г. по дело Air Transport Association of America е др. (C-366/10, Сборник, стр. I-13755, точка 43).

85 — Решение по дело Unibet (посочено в бележка под линия 66, по-специално точки 38—44); вж. също Решение по дело Unión de Pequeños Agricultores/Съвет (посочено в бележка под линия 3, точка 42) и Решение по дело Комисия/Јégo-Quéré (посочено в бележка под линия 4, точка 32).

86 — Вж. член 41, параграфи 1 и 4 от Хартата на основните права и в допълнение член 24, четвърта алинея ДФЕС.

123. В спешни случаи както съдилищата на Съюза (членове 278 ДФЕС и 279 ДФЕС), така и националните юрисдикции имат възможността да допуснат налагането на обезпечителни мерки⁸⁷. С основание в хода на съдебното заседание Съветът посочи това обстоятелство пред Съда.

124. Следователно като цяло доводът на жалбоподателите във връзка с изискванията за ефективна правна защита следва да бъде отхвърлен.

3. Междинно заключение

125. Ето защо второто основание на жалбата е изцяло неоснователно.

В– По третото основание на жалбата

126. В рамките на третото основание на жалбата се твърди, че приведените доказателства са изопачени. Жалбоподателите упрекуват Общия съд, че „представя неправилно или изопачава“ приведените от тях в първоинстанционното производство доводи.

127. От една страна, жалбоподателите смятат, че в точка 47 от обжалваното определение Общият съд неправилно им приема, че твърдят, че поради разграничението между законодателните и подзаконовите актове понятието „актове“ в първите две хипотези по член 263, четвърта алинея ДФЕС следва да се разбира като „законодателни актове“⁸⁸. По този начин Общият съд бил подменил доводите на жалбоподателите с тези на Парламента и Съвета.

128. Освен това жалбоподателите посочват, че в точка 48 от обжалваното определение Общият съд приема, че твърдят, че държавите членки са имали за цел да ограничат обхвата на последната хипотеза по член 263, четвърта алинея ДФЕС единствено до делегираните актове по смисъла на член 290 ДФЕС.

1. По допустимостта

129. Участващите в производството институции на Съюза оспорват с лека ръка самата допустимост на това основание на жалбата, като посочват, че не става дума за доказателства, които е можело да бъдат изопачени, а най-много за правни доводи.

130. Това възражение не може да бъде прието. В производството по обжалване Съдът е компетентен не само да провери дали Общият съд не е изопачил фактите и доказателствата при постановяване на първоинстанционното определение, но също и дали не е изопачил доводите на страните⁸⁹.

131. Впрочем жалбоподателите достатъчно прецизно са посочили от коя част от обжалваното определение извеждат твърдяното изопачаване и в какво според тях се състои то.

87 — Решение по дело Zuckerfabrik Süderdithmarschen и др. (точки 17, 20 и 23–33) и Решение по дело Atlanta Fruchthandelsgesellschaft и др. (точки 24, 25 и 32–51), всяко от които е посочено в бележка под линия 77.

88 — На езика на производството: „that the distinction between legislative and regulatory acts [...] consists of adding the qualifier 'legislative' to the word 'act' with reference to the first two possibilities covered by the fourth paragraph of Article 263 TFEU“ („че разграничението между законодателни и подзаконов актове [...] се състояло в добавянето на прилагателното „законодателен“ към думата „акт“, с оглед на първите възможности, обхванати от член 263 ДФЕС“).

89 — Решение от 1 юли 2010 г. по дело Knauf Gips/Комисия (С-407/08 Р, Сборник, стр. I-6375, точки 30 и 31); подобни са Решение Комисия/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum (посочено в бележка под линия 53, точки 44–50) и Решение от 29 ноември 2007 г. по дело Stadtwerke Schwäbisch Hall и др./Комисия (С-176/06 Р, точка 25).

132. Поради това третото основание на жалбата е допустимо.

2. По основателността

133. Изходна точка при проверката на основателността на това основание на жалбата може да бъде постоянната съдебна практика относно изопачаването на доказателства. Според тази съдебна практика подобно изопачаване е налице, когато, без да се основава на нови доказателства, преценката на съществуващите доказателства е явно неправилна⁹⁰.

134. Ако тази съдебна практика се приложи към изложените от страните в първоинстанционното производство доводи, би следвало да се приеме, че тези доводи са изопачени само ако те са явно неправилно тълкувани или възпроизведени в различен смисъл от Общия съд⁹¹. По-нататък ще разгледам дали е такъв случаят с оспорваните от жалбоподателите точки 47 и 48 от обжалваното определение.

а) По точка 47 от обжалваното определение

135. С точка 47 от обжалваното определение се взема отношение по спорния между страните въпрос дали и коя от хипотезите по член 263, четвърта алинея ДФЕС позволява на физическите и юридическите лица да обжалват законодателни актове. В производството пред първата инстанция Парламентът и Съветът застъпват виждането, че не е допустимо подобни жалби да се подават на основание на третата хипотеза по член 263, четвърта алинея ДФЕС, но биха могли да са допустими по първата и по втората хипотези от тази разпоредба⁹². В отговор Inuit Tapiriit Kanatami и останалите жалбоподатели упрекуват тези институции, че тълкуват понятието „решения“ в първите две хипотези по член 263, четвърта алинея ДФЕС като „законодателни актове“⁹³.

136. В точка 47 от обжалваното определение Общият съд обозначава именно начина, по който Inuit Tapiriit Kanatami и останалите жалбоподатели са представили аргументите на Парламента и Съвета като „доводи на жалбоподателите“. Тоест Общият съд не твърди, че самите жалбоподатели поставят знак на равенство между понятието „решения“ и „законодателен акт“, а само обсъжда какви според жалбоподателите би следвало да са последиците от аргументите на Парламента и Съвета. В точка 47 от обжалваното определение Общият съд отхвърля само начина, по който Inuit Tapiriit Kanatami и останалите жалбоподатели интерпретират аргументите на отсрещната страна.

137. С оглед на това Общият съд не може да бъде упрекнат, че в точка 47 от обжалваното определение е тълкувал явно неправилно или е възпроизвел в различен смисъл доводите на жалбоподателите. Напротив, самите жалбоподатели изхождат от очевидно погрешен прочит на спорния пасаж от обжалваното определение.

90 — Решение от 18 януари 2007 г. по дело РКК и KNK/Съвет (C-229/05 P, Сборник, стр. I-439, точка 37), Решение от 22 ноември 2007 г. по дело Sniace/Комисия (C-260/05 P, Сборник, стр. I-10005, точка 37) и Решение от 17 юни 2010 г. по дело Lafarge/Комисия (C-413/08 P, Сборник, стр. I-5361, точка 17).

91 — Вж. заключението ми, представено на 14 април 2011 г. по дело Solvay/Комисия (C-109/10 P, Сборник, стр. I-10329, точка 94) и заключението, представено по дело Solvay/Комисия (C-110/10 P, Сборник, стр. I-10439, точки 126 и 131).

92 — Вж. по-специално точка 17 от възражението за недопустимост, повдигнато от Парламента и точка 15 от възражението за недопустимост, повдигнато от Съвета.

93 — Вж. по-специално точка 30 от подадения пред първата инстанция писмен отговор на Inuit Tapiriit Kanatami и останалите жалбоподатели във връзка с възраженията за недопустимост, повдигнати от Парламента и Съвета.

б) По точка 48 от обжалваното определение

138. Различен е случаят с точка 48 от обжалваното определение, в която Общият съд уточнява, че „противно на твърдението на жалбоподателите“, държавите членки не са имали за цел да ограничат обхвата на последната част от изречението на член 263, четвърта алинея ДФЕС единствено до делегирани актове по смисъла на член 290 ДФЕС.

139. Следователно в този пасаж от определението Общият съд приема, че Inuit Tapiriit Kanatami и останалите жалбоподатели твърдят пред първата инстанция, че държавите членки са имали за цел да ограничат обхвата на последната част от изречението на член 263, четвърта алинея ДФЕС единствено до делегирани актове по смисъла на член 290 ДФЕС.

140. С тази формулировка Общият съд очевидно е възпроизвел явно в различен смисъл доводите на жалбоподателите в първоинстанционното производство. В действителност Inuit Tapiriit Kanatami и останалите жалбоподатели в никакъв момент от производството не са твърдели, че с последната част от изречението на член 263, четвърта алинея ДФЕС държавите членки са имали за цел да обхванат единствено делегирани актове по смисъла на член 290 ДФЕС. Впрочем подобно твърдение би било в диаметрално противоречие с интересите, които жалбоподателите защитават в това производство.

141. Напротив, и в първоинстанционното производство, и в производството по обжалване жалбоподателите последователно застъпват виждането, че вместо понятието „подзаконов акт“, Договорът от Лисабон би следвало да използва понятието „делегиран акт“, ако е имал за цел да ограничи обхвата на член 263, четвърта алинея ДФЕС до актове без законов характер⁹⁴.

142. Следователно в точка 48 от обжалваното определение Общият съд е изопачил доводите на Inuit Tapiriit Kanatami и на останалите жалбоподатели.

143. Разбира се, подобно изопачаване не следва непременно да доведе до отмяна на определението на Общия съд в първоинстанционното производство⁹⁵. Парламентът с право обръща внимание на това обстоятелство.

144. Конкретно в настоящия случай отмяна на обжалваното определение не се налага, тъй като неточното на места представяне на доводите на жалбоподателите по никакъв начин не е повлияло на решението на Общия съд. По-скоро както Общият съд, така и участниците в производството изхождат от разбирането, че понятието „подзаконов акт“ е по-широко, отколкото понятието „делегиран акт“ по смисъла на член 290 ДФЕС.

145. Това проличава ясно не на последно място от спорната точка 48 от обжалваното определение, където Общият съд подчертава, че от текста на последната част от изречението на член 263, четвърта алинея ДФЕС следва, „че държавите членки не са имали за цел да ограничат обхвата на тази разпоредба единствено до делегираните актове по смисъла на член 290 ДФЕС, а най-общо до подзаконови актове“.

94 — Относно доводите на Inuit Tapiriit Kanatami и на останалите жалбоподатели в първоинстанционното производство вж. точка 49 от техния писмен отговор на повдигнатото от Парламента и Съвета възражение за недопустимост; относно идентичните по съществува си доводи на жалбоподателите в производството по обжалване вж. по-горе точка 53 от настоящото заключение.

95 — Решение от 1 юни 2006 г. по дело P&O European Ferries (Vizcaya) и Diputación Foral de Vizcaya/Комисия (C-442/03 P и C-471/03 P, Recueil, стр. I-4845, точки 133 и 134) и Решение от 1 февруари 2007 г. по дело Sison/Съвет (C-266/05 P, Сборник, стр. I-1233, точки 67—72); в същия смисъл Решение на Общия съд от 9 септември 2010 г. по дело Andreasen/Комисия (T-17/08 P, непубликувано в Сборника, точка 76).

146. Следователно, въпреки че оплакването на жалбоподателите срещу точка 48 от обжалваното определение е по същество основателно, в крайна сметка то е неотнормимо (на френски: „inopérant“)⁹⁶.

3. Междинно заключение

147. Ето защо в обобщение следва да се приеме, че и третото основание на жалбата е неоснователно.

Г – Обобщение

148. Тъй като нито едно от посочените от жалбоподателите основания не може да бъде уважено, жалбата трябва да бъде отхвърлена в нейната цялост.

V – Съдебни разноски

149. Ако, както предлагам в настоящото дело, отхвърли жалбата, Съдът следва да се произнесе по съдебните разноски (член 184, параграф 2 от Процедурния правилник), по-конкретно в съответствие с членове 137—146 във връзка с член 184, параграф 1 от Процедурния правилник⁹⁷.

150. От член 138, параграфи 1 и 2 във връзка с член 184, параграф 1 от Процедурния правилник следва, че страната, загубила делото, се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане; когато има няколко загубили делото страни, Съдът взема решение по разпределянето на съдебните разноски. След като Парламентът и Съветът са направили съответни искания за осъждане и жалбоподателите са загубили делото, те следва да бъдат осъдени да заплатят съдебните разноски. Жалбоподателите следва да понесат съдебните разноски солидарно, защото са подали жалбата съвместно⁹⁸.

151. Отделно от това Съдът трябва да се произнесе по съдебните разноски на Комисията. Тази институция е встъпила в първоинстанционното производство в подкрепа на исканията на Парламента и на Съвета и е участвала в писмената и в устната фаза на производството по обжалване. Съгласно член 184, параграф 4, второ изречение от Процедурния правилник Съдът може да реши такава страна да понесе направените от нея съдебни разноски.

152. От използваната в тази разпоредба формулировка („може“) впрочем изобщо не може да се изключи възможността, когато това е уместно, Съдът да постанови решение в различен смисъл и да осъди загубилите делото жалбоподатели да заплатят съдебните разноски на встъпилата страна в подкрепа на исканията на ответника в първоинстанционното производство, ако исканията на тази страна, в настоящия случай Комисията, са уважени в производството по

96 — В този смисъл Решение от 9 юни 1992 г. по дело Lestelle/Комисия (C-30/91 P, Recueil, стр. I-3755, точка 28), Решение по дело Kadi и др./Съвет и Комисия (посочено в бележка под линия 67, точка 233) и Решение по дело FIAMM и др./Съвет и Комисия (посочено в бележка под линия 61, точка 189).

97 — Съгласно общия принцип, че нови процесуални норми се прилагат спрямо всички висящи към момента на влизането им в сила дела (постоянна съдебна практика, вж. напр. Решение от 12 ноември 1981 г. по дело Meridionale Industria Salumi и др., 212/80-217/80, Recueil, стр. 2735, точка 9), решението относно съдебните разноски в настоящия случай трябва да е в съответствие с Процедурния правилник на Съда от 25 септември 2012 г., влязъл в сила на 1 ноември 2012 г. (в този смисъл Решение от 6 декември 2012 г. по дело Комисия/Verhuizingen Coppens, C-441/11 P, точки 83—85). В съдържателно отношение обаче няма разлика спрямо член 69, параграф 2 във връзка с член 118 и член 122, параграф 1 от Процедурния правилник на Съда, приет на 19 юни 1991 г.

98 — Решение от 14 септември 2010 г. по дело Akzo Nobel Chemicals и Akcros Chemicals/Комисия и др. (C-550/07 P, Сборник, стр. I-8301, точка 123); в същия смисъл Решение от 31 май 2001 г. по дело D и Швеция/Съвет (C-122/99 P и C-125/99 P, Recueil, стр. I-4319, точка 65), в последния случай D и Кралство Швеция дори са подали две отделни жалби и все пак са осъдени да понесат разноските солидарно.

обжалване⁹⁹. В конкретния случай обаче ми се струва, че е най-уместно да се приложи правилото на член 184, параграф 4, второ изречение от Процедурния правилник. Считам, че това е така, защото в настоящото производство по обжалване става дума за изясняване на един принципен въпрос, който е от интерес за самата институция и чието значение за Комисията далеч надхвърля рамките на конкретния случай. Затова е съвсем справедливо Комисията да понесе направените от нея разноски.

153. Накрая, противно на искането на жалбоподателите, на Кралство Нидерландия, което също е встъпило в първоинстанционното производство в подкрепа на исканият на Парламента и на Съвета, не могат да му бъдат присъдени съдебни разноски, тъй като Кралство Нидерландия не е участвало в производството по обжалване (член 184, параграф 4, първо изречение от Процедурния правилник).

VI – Заключение

154. С оглед на предходните съображения предлагам на Съда да постанови следното:

- 1) Отхвърля жалбата.
- 2) Европейската комисия понася направените от нея съдебни разноски.
- 3) Осъжда жалбоподателите да заплатят солидарно останалите разноски.

⁹⁹ — В този смисъл напр. Решение от 19 юли 2012 г. по дело Съвет/Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group (C-337/09 P, точка 112); в това дело Съветът, като загубил делото жалбоподател, е осъден да заплати съдебните разноски включително на Audace — встъпила страна в подкрепа на исканията на ответника в първоинстанционното производство, чиито искания са уважени в производството по обжалване.